

KVALITETSDEKLARATION

Jordbruksekonomiska undersökningen 2014–2020, nyckeltal och
standardiserade intäkter

Ämnesområde

Jord- och skogsbruk, fiske.

Statistikområde

Jordbrukets ekonomi.

Produktkod

JO0202

Referenstid

Referenstiden är de tolv månaders räkenskapsåren som inleds mellan 1 januari och 1 juli 2014 till och med 2020.

Statistikens kvalitet	3
1 Relevans	3
1.1 Ändamål och informationsbehov	3
1.1.1 Statistikens ändamål	3
1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov	3
1.2 Statistikens innehåll	4
1.2.1 Objekt och population	4
1.2.2 Variabler	5
1.2.3 Statistiska mått	7
1.2.4 Redovisningsgrupper	7
1.2.5 Referenstider	8
2 Tillförlitlighet	9
2.1 Tillförlitlighet totalt	9
2.2 Osäkerhetskällor	9
2.2.1 Urval	9
2.2.2 Ramtäckning	10
2.2.3 Mätning	10
2.2.4 Bortfall	10
2.2.5 Bearbetning	14
2.2.6 Modellantaganden	15
2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig	15
3 Aktualitet och punktlighet	15
3.1 Framställningstid	15
3.2 Frekvens	15
3.3 Punktlighet	15
4 Tillgänglighet och tydlighet	15
4.1 Tillgång till statistiken	15
4.2 Möjlighet till ytterligare statistik	16
4.3 Presentation	16
4.4 Dokumentation	16
5 Jämförbarhet och sam anvä n d b a r h e t	16
5.1 Jämförbarhet över tid	16
5.2 Jämförbarhet mellan grupper	16
5.3 Sam anvä n d b a r h e t i ö v r i g t	16
5.4 Numerisk överensstämmelse	17
Allmänna uppgifter	17
A Klassificeringen Sveriges officiella statistik	17
B Sekretess och personuppgiftsbehandling	17
C Bevarande och gallring	18
D Uppgiftsskyldighet	18
E EU-reglering och internationell rapportering	18
F Historik	18
G Kontaktuppgifter	18

Statistikens kvalitet

1 Relevans

Sedan Sveriges inträde i Europeiska unionen (EU) 1995 finns krav på att årligen redovisa ekonomiska förhållanden för svenska jordbruksföretag till EU-kommissionen. Detta görs genom en urvalsundersökning bland svenska jordbruksföretag. Statistiken används i stor utsträckning även nationellt. Liknande undersökningar har genomförts i Sverige sedan 1912 och har utförts av SCB sedan 1976, då undersökningen togs över från dåvarande Lantbruksstyrelsen. Jordbruksverket är produktansvarig myndighet alltsedan produktionsåret 2013 och produktionsansvarig myndighet sedan produktionsåret 2019.

För ytterligare detaljer kring kvalitet hänvisas till dokumenten Kvalitetsdeklaration som publicerades i samband med statistikrapporterna om JEU 2020 och EAA 2020. Dokumenten finns tillgängliga på Jordbruksverkets webbplats: www.jordbruksverket.se/statistik.

1.1 Ändamål och informationsbehov

1.1.1 Statistikens ändamål

Statistiken visar utvecklingen av jordbruksföretagens inkomst- och lönsamhetsförhållanden enligt företagsekonomiska principer. Benämningen på undersökningen, som är en urvalsundersökning, är Jordbruksekonomiska undersökningen (JEU).

1.1.2 Statistikanvändares informationsbehov

Det har funnits EU-förordningar om upprättandet av ett informationssystem för redovisningsuppgifter för att belysa inkomstförhållanden och andra ekonomiska förhållanden i jordbruksföretag sedan mitten av 1960-talet. Idag gäller Rådets förordning med beteckningen (EC) nr 1217/2009 av den 30 november 2009 samt förordningarna (EC) 1198/2014 och (EC) nr 2015/220. Enligt dessa krävs att alla EU-länder gör en årlig rapportering av redovisningsuppgifter för ett urval av jordbruksföretag till det så kallade FADN-systemet (Farm Accountancy Data Network). FADN är ett viktigt verktyg för utvärdering av jordbrukspolitiken inom EU. Sverige använder JEU-data i den årliga rapporteringen till FADN.

Inom Sverige används JEU-data som underlag för jordbrukspolitiska bedömningar, kalkyler och utredningar av Näringsdepartementet, Jordbruksverket och Institutet för livsmedelsekonomisk analys, AgriFood. Länsstyrelserna är också betydande användare för planering och kalkylering. Sveriges lantbruksuniversitet använder data för forskning och analyser. Inom svenskt lantbruk används JEU-data för analyser och kalkylering av ett flertal organisationer, bland annat Lantbrukarnas Riksförbund.

1.2 Statistikens innehåll

De statistiska målstorheterna avser dels genomsnittliga värden för ett antal intäkts-, kostnads- och resultatslag efter driftsinriktning och för olika storleksgrupper och geografisk belägenhet, dels totala värden för driftsinriktningar enligt svensk typklassificering.

Den svenska typklassificeringen utgår från standardiserade arbetsbehov som används för att uppskatta företagets totala storlek, för att väga olika driftsgrenar mot varandra och därigenom bestämma driftsinriktning (typklass).

Arbetsbehovet beräknas med hjälp av uppgifter om odlingens/djurbesättningens fysiska storlek (areal/antal) och schablonmässigt uppskattade arbetsbehov per enhet. Dessa avser att spegla genomsnittliga förhållanden när det gäller mekanisering, arrondering med mera.

Vid jämförelse mellan standardiserat arbetsbehov och redovisad arbetsåtgång så är det värt att tänka på att standardtimmar ska avspegla en någorlunda rationell drift av jordbruket medan arbetsåtgången är en uppskattning av den faktiska sysselsättningen. Det är rimligt att det standardiserade arbetsbehovet sammantaget är något lägre än rapporterad arbetsåtgång. Bland annat inräknas inte arbetstid med häst i standardtimmar.

1.2.1 Objekt och population

Målpopulationen i JEU utgörs av jordbruksföretag som brukar mark eller har stora djurbesättningar. Inom jordbruksstatistiken avses med jordbruksföretag, som här utgör målobjekt, vanligen verksamhet inom växtodling, skötsel av lantbruksdjur samt frukt- och trädgårdsodling som bedrivs med gemensam driftsledning. Företag som ägs och drivs av stat och kommun tillhör inte JEU:s målpopulation. Vidare ska företagen ha så kallade standardiserade intäkter som är minst 15 000 euro (det vill säga vara av minst storleksklass 5). *Standardiserade intäkter* är ett storleksmått på bruksföretag som används inom EU och som utgår från standardiserade intäkter (exklusive stöd) för olika produktionsgrenar.

Intressepopulationen (den ideala populationen) utgörs av alla jordbruksföretag i de driftsformer som nämnts och sammanfaller i stort med målpopulationen.

Rampopulationen, med de driftsformer och den storleksklass som gäller för målpopulationen och som ingår i Lantbruksregistret, bestod vid urvalstidpunkterna av i genomsnitt 30 000 jordbruksföretag. Den totala population som vanligen används inom jordbruksstatistiken (i huvudsak företag med mer än 2 hektar åker) uppgick under referensperioden 2014 - 2020 till drygt 60 000 jordbruksföretag.

1.2.2 Variabler

I översiktstabeller av statistiken redovisas jämförelser mellan åren inom tids-
spannet 2014 till och med 2020 genom beräkning av resultat från jordbruks-
driften, med utgångspunkt i följande målvariabler (intäkts-, kostnads- och re-
sultatposter):

- *Totalt produktionsvärde (intäkter)*
 - Intäkter vegetabilier:
 - Varav spannmål,
 - Varav foderväxter (t.ex. grönfoder, ensilage, hö) här inkluderas egenproducerat foder till företagets djur så kallad internkonsumtion,
 - Övriga växter (jordbruks- och trädgårdsväxter).
 - Intäkter animalier:
 - Varav mjölk,
 - Varav nötkreatur och nötkött,
 - Varav grisar och griskött,
 - Varav övriga animalier.
 - Övriga intäkter (exklusive skog, men inklusive intäkter från annan sidoverksamhet (såsom jordbrukstjänster, körslor, turism). Här ingår även ränteintäkter från och med 2016.
- *Kostnader för insatsvaror och tjänster*
 - Kostnader växtodling
 - Kostnader djurhållning
 - Underhåll
 - Övriga driftskostnader
- *Förädlingsvärde brutto*
- *Avskrivningar*
- *Förädlingsvärde netto*
- *Stöd*
- *Faktorinkomst*
- *Löner (arbetskostnad för anställda)*
- *Driftöverskott netto*
- *Arrende och hyror*
- *Räntekostnader, ränteintäkter nettofördes mot denna post åren 2014 – 2015.*

- *Företagsinkomst* det vill säga; det restbelopp som kan användas för att utveckla företaget, avlöna företagare och anhöriga som arbetar i företaget (så kallad oavlönad arbetskraft) med tillhörande sociala avgifter samt ersätta eget kapital.

Redovisningen omfattar även statistik över balansposter som fördelas mellan följande variabler:

- *Totala tillgångar*
 - Varav anläggningstillgångar,
 - Varav markvärde,
 - Varav omsättningstillgångar.
- *Totala skulder*
 - Varav långfristiga lån,
 - Varav kortfristiga lån,
 - Varav eget kapital.

Indikatorer

- Förädlingsgrad i procent som är kvoten mellan Totalt produktionsvärde minus insatsvaror och tjänster, som divideras med Totalt produktionsvärde.
- Förädlingsvärde netto per årsarbetskraft (Kvoten Förädlingsvärde netto dividerat med arbetade timmar (avlönade och oavlönade)).
- Företagsinkomst per oavlönad årsarbetskraft (avser företagares och anhörigas arbetade timmar).
- Andel långfristiga skulder i procent
- Andel skulder i förhållande till tillgångar i procent
- Soliditet (det egna kapitalets andel av det totala kapitalet, vilket består av eget kapital och skulder).
- Andel stöd genom produktionsvärde i procent.

Utöver ovanstående variabler redovisas följande bakgrundsinformation:

- Totalt antal företag,
- Totalt antal företag i urvalet,
- Antal årsarbetskrafter (avlönade och oavlönade),
- Antal oavlönade årsarbetskrafter (avser företagares och anhörigas arbetade timmar).

Intressevariablerna (de variabler som idealt skulle användas på grund av ett användarbehov) överensstämmer i stort med målvariablerna. Observationsvariablerna (de variabler som det samlas in värden för) är betydligt fler än målvariablerna. Vissa målvariabler härleds ur observationsvariabler.

1.2.3 Statistiska mått

Statistiken utgörs av skattningar av typerna totaler, medelvärden (genomsnitt) och kvoter.

1.2.4 Redovisningsgrupper

I statistiken används EU:s typklassificering (typologi) för indelning i områden och svensk typologi för indelning i storleksgrupper och driftsinriktningar.

Årets rapport använder den svenska indelningen i riksområden som grupperar in produktionsområden i riksområden. I förra årets rapport användes de riksområden som EU satt för den internationella redovisningen för JEU som där heter FADN. EU grupperar län (istället för produktionsområden) i riksområden. I statistikdatabasen redovisas numera alla siffror enligt den svenska indelningen.

Tablå A Indelning i riksområden

Indelning enligt 2022 års rapport (svensk indelning)		Indelning enligt 2021 års rapport (EU:s indelning)	Driftsinriktning
RO 1	Södra och mellersta Sveriges slättbygder: Götalands södra slättbygder (Gss), Götalands mellanbygder (Gmb), Götalands norra slättbygder (Gns), Svealands slättbygder (Ss).	Södra och mellersta Sveriges slättbygdslän: Stockholms län, Uppsala län, Södermanlands län, Östergötlands län, Blekinge län, Skåne län, Hallands län, Västra Götalands län, Örebro län, Västmanlands län.	Växtodling (här ingår inte företag med färre än 800 standardtimmar.)
			Mjolkproduktion
			Nötköttsproduktion
			Grisproduktion
RO 2	Södra och mellersta Sveriges skogs- och dalbygder: Götalands skogsbygder (Gsk), Svealands skogsbygder (Ssk).	Södra och mellersta Sveriges skogs- och mellanbygdslän: Jönköpings län, Kronobergs län, Kalmar län, Gotlands län, Värmlands län, Dalarnas län.	Mjolkproduktion
			Nötköttsproduktion
			Grisproduktion
RO 3	Norra Sverige: Nedre Norrland (Nn), Övre Norrland (Nö).	Län i norra Sverige: Gävleborgs län, Västernorrlands län, Jämtlands län, Västerbottens län, Norrbottens län.	Mjolkproduktion
			Nötköttsproduktion
			Grisproduktion
Rik-et	Hela landet: Samtliga produktionsområden i Sverige.	Hela landet Samtliga län i Sverige.	Mjolkproduktion
			Nötköttsproduktion
			Grisproduktion

Tablå B Indelning i storleksgrupper

Driftsinriktning	Storleksgrupp uttryckt i standardtimmar
Växtodling	800 - 1 599
	1 600 - 3 199
	3 200 -
	Totalt (exklusive företag med färre än 800 standardtimmar).
Mjölkproduktion	0 - 3 199
	3 200 - 5 599
	5 600 -
	Totalt
Nötköttsproduktion	1 - 799
	800 - 1 599
	1 600 - 3 199
	3 200 - 5 599
	5 600 -
	Totalt
Grisproduktion	0 - 5 599
	5 600 -
	Totalt

Vi använder EU:s typologi (standardintäkter) för urvalet men själva urvalet klassificeras i sin tur, i denna redovisning, enligt Svensk typologi med standardtimmar för fördelning mellan driftsinriktningar och olika storleksgrupper. Av tabellen framgår att statistiken inte omfattar uppgifter om företag som är inriktade på jordbruksväxter med färre än 800 standardtimmar och därmed inte heller för riket som helhet, ej heller för RO2 och RO3.

På EU:s hemsida finns en annan sorts gruppering mellan driftsinriktningar och olika storleksgrupper som utgår från EU-gemensamma standardintäkter.

1.2.5 Referenstider

Referenstiden är den 12-månaders räkenskapsperiod som inleds mellan den 1 januari och 1 juli 2014 till och med 2020.

2 Tillförlitlighet

2.1 Tillförlitlighet totalt

Tillförlitligheten redovisas kvantitativt i databasen genom beräknade 95-procentiga konfidensintervall för samtliga redovisade skattningar. Konfidensintervall är ett mått på precisionen i skattningen och avspeglar urvalsfel och andra slumpmässiga fel, däremot inte systematiska fel såsom systematiska bortfallsfel eller mätfel. Konfidensintervallen blir stora inom redovisningsgrupper med få jordbruksföretag och/eller där variationen mellan företagen är stor i enskilda uppgifter. Härav följer att uppgifterna för driftsinriktningen mjölk är ganska bra men är något sämre för övriga driftsinriktningar.

Tillförlitligheten bedöms sammantaget vara relativt låg för redovisade nivåskattningar, men relativt hög för skattningar av förändringar (som inte redovisats explicit, och för vilka det inte är möjligt att beräkna säkra konfidensintervall).

2.2 Osäkerhetskällor

I statistiken förekommer urvalsfel, täckningsfel, mätfel, bortfallsfel, bearbetningsfel och modellfel. De största källorna till osäkerhet bedöms vara urval och bortfall. Osäkerheten kan skilja mellan åren.

2.2.1 Urval

Urvalet är ett stratifierat urval av jordbruksföretag, där varje företag deltar enligt en så kallad panelansats. Urvalet kan betraktas som en accesspanel, baserad på sannolikhetsurval vid ursprunglig rekrytering.

För exempelvis år 2020 förnyades urvalet med 125 företag för att kompensera för företag som inte längre tillhör målpopulationen (oftast på grund av för låg omsättning i jordbruksföretaget) eller inte längre är villiga att delta i undersökningen.

Undersökningen omfattar drygt 1 000 företag respektive år. Vid den nationella redovisningen av resultat ingår inte odling av trädgårdsväxter på friland och i växthus.

För en beskrivning av skattningsförfarandet, se avsnitt 2.2.6 nedan.

Urvalsfelet är det fel som uppstår därför att inte samtliga företag i rampopulationen ingår i undersökningen. Det som främst kan hålla nere urvalsfelet är ett stort antal utvalda företag, men även variabeln i sig spelar roll för urvalsfelets storlek. Ett vanligt mått på urvalsosäkerheten är det 95-procentiga konfidensintervallet, som utgörs av statistikvärdet $\pm$ felmarginalen. Detta intervall innesluter i 95 fall av 100 det sanna värde som man är ute efter att skatta, under förutsättning att de systematiska felen är små. Ju större intervallet är, desto mindre säker är skattningen. I tabellerna från JEU redovisas felmarginalerna tillsammans med statistikvärdena.

2.2.2 Ramtäckning

Täckningsbrister uppstår genom skillnader mellan rampopulation och målpopulation. Ramen för JEU utgörs av en delmängd av Lantbruksregistret (LBR). Rampopulationen består av de jordbruksföretag som ramen leder fram till.

Under- och övertäckning bedöms påverka statistikens kvalitet i endast liten utsträckning. Undertäckning förekommer som följd av att nytt urval till JEU dras från (LBR), som inte uppdateras fullständigt varje år. Detta problem bedöms för närvarande inte vara särskilt stort. Övertäckning förekommer till följd av att vissa utvalda företag inte tillhör målpopulationen, till exempel för att de lagts ned. Dessa företag identifieras och påverkar inte skattningarna. Sammantaget bedöms täckningsbristerna inte påverka osäkerheten mer än marginellt i JEU-resultaten.

2.2.3 Mätning

Denna statistik baseras på uppgifter om jordbruksföretag från flera olika källor med något olika datakvalitet. Merparten av de uppgifter som publiceras i denna statistik hämtas direkt från bokföringsmaterialet för de utvalda jordbruksföretagen. Utöver detta kompletteras statistiken med uppgifter från administrativa register. De register på SCB som används för att komplettera statistiken är Fastighetstaxeringsregistret och Utbildningsregistret. När så är möjligt används uppgifter om totalskördar från SCBs skördeundersökning. Grunduppgifter om jordbruksföretagen hämtas även från LBR.

Uppgifter avseende direktorsättningar inhämtas från administrativa register på Jordbruksverket. Även uppgifter om mjölkleveranser och uppgifter ur Centrala nötkreatursregistret (CDB) hämtas från Jordbruksverket. Uppgifter om odlade arealer hämtas initialt från SAM-ansökan.

Skördeuppgifterna för undersökningsåret 2014 avser växtodlingssäsongen som börjar hösten 2013 och avslutas med skörd 2014.

De administrativa data som samlas in till JEU bedöms hålla mycket hög kvalitet, eftersom de ligger till grund för stödutbetalningar. Direktinsamlade data genomgår en mycket omfattande granskning, också för att erhålla konsistens med insamlade administrativa data, se vidare avsnitt 2.2.5 nedan. Anledningen till granskningens omfattning är att mikrodata sänds till EU och därvid genomgår omfattande kontroller. Mätning som felkälla torde därför endast i mindre grad bidra till systematisk eller slumpmässig osäkerhet i JEU.

2.2.4 Bortfall

I likhet med andra bokföringsundersökningar har JEU stora bortfallsproblem, som påverkas av att deltagandet i JEU innebär stor uppgiftslämnarbörda. Omkring 83 % av de företag som tillfrågades om att vara med i undersökningen en första gång valde att inte delta. Detta "förstagångs"-bortfall (det vill säga de företag som inte alls varit med) ersattes med slumpmässigt valda företag så att svar från drygt 1 000 företag erhöles. Detta innebär ett slags objektimputering: bortfallssubstitution via reservurval. Förfarandet kan leda till systematisk bortfallsosäkerhet.

Även bland de som initialt tackade ja till att delta i undersökningen var bortfallet omfattande. Av de 125 företag som nyrekryterades till 2020 års undersökning föll 26 procent bort under första året. Visst bortfall förekommer även bland de företag som deltagit flera år, bortfallet bland dessa är dock inte lika omfattande.

Sammantaget är bortfallet är därmed relativt stort. Bortfallsandelen kan dock inte beräknas, eftersom urvalet närmast utgör en accesspanel.

Tablå C Bortfall i JEU

Andel av företagen som blir tillfrågade att delta, men som tackar nej	83 %
Totalt bortfall av företag under året (nya och gamla företag)	14 %
- Bortfall bland nya företag	26 %
- Bortfall bland gamla företag	13 %

I sammanställningen nedan finns antalet företag inom respektive specialinriktning som ingår i JEU och antalet företag som har ersatts åren 2019 och 2020. Av sammanställningen framgår exempelvis att 20% respektive 13% av de specialiserade mjölkföretagen var nya de senaste två åren. Högst andel nya företag uppmärksammades för specialiserade nötköttsföretag 31% 2019.

Tablå D Antal jordbruksföretag som stannar kvar, lämnar respektive är nya i JEU inom respektive specialinriktning, år 2019 och 2020

Drifts- inriktning	Nya företag 2019	Företag som var med 2018 men ej 2019	Nya företag 2020	Företag som var med 2019 men ej 2020	Totalt antal företag 2019	Totalt antal företag 2020
Mjölk	69	25	44	52	336	328
Nötkött	64	24	30	37	207	200
Grisar	17	11	14	17	81	78
Växtodling	33	51	28	25	147	150

Vi har undersökt hur resultatet påverkas på riksnivå genom att jämföra alla företagen i JEU med delmängden "företag som deltar båda åren" 2019 och 2020.

För specialiserade mjölkföretag blir det enbart små skillnader. Specialiserade mjölkföretag som var med i JEU båda åren visade enbart liten tendens till sämre resultat jämfört med JEU-resultaten. Således spelade inte substitutionsersättningen någon större roll för denna driftsinriktning. Specialiserade mjölkföretag är den driftsinriktning som dominerar i JEU. Vi ser således att urvalet är tillräckligt stort för denna driftsinriktning för att vi ska kunna tolka resultaten ganska noggrant.

För specialiserade nötköttsföretag blir något större skillnader. Företag som är med i JEU båda åren ger för flera variabler något högre värden uppräknat till riksnivå jämfört med JEU-resultatet. Detta gäller till exempel variablerna förädlingsvärde netto och företagsinkomst.

För specialiserade grisföretag är skillnaderna något större år 2020 jämfört med år 2019. År 2020 är samtliga variabler ungefär 5% lägre för företag som är med båda åren jämfört med JEU-resultatet. Störst skillnad uppmärksammas för de två variablerna produktionsvärde för vegetabilier samt arrende och hyror. Detta ska tolkas som att de specialiserade grisföretag som tillkommit i JEU för att ersätta företag som utgått är mer vinstbringande.

För specialiserade växtodlingsföretag i riksområde 1 är skillnaderna något större år 2020 jämfört med år 2019. Företag som är med i JEU båda åren ger något högre värden för samtliga variabler jämfört med alla företag i JEU. Störst skillnad ses för variablerna förädlingsvärde netto, faktorinkomst, arbetsinkomst för anställda och räntekostnader.

I tablåerna nedan redovisas vilka resultat som erhålls för de båda grupperna av företag uttryckt i miljoner kronor. I de två kolumnerna till höger redovisas den procentuella del av JEU-resultatet som företag som är med båda åren genererar. 100 % betyder att de två grupperna av företag ger samma resultat. Ett tal under 100 % ska tolkas som att företag som är med båda åren i JEU ger lägre resultat än hela JEU och ett tal över 100 % tolkas som att företag som är med båda åren ger högre resultat än hela JEU.

Tablå E Specialiserade mjölkföretag

Driftsinriktning: Specialiserade mjölkföretag Resultat på riksnivå för ... Miljoner kronor	...företag som ingår i JEU båda åren		... alla företag i JEU respektive år		...företagen som ingår i JEU båda åren i procent av JEU-resultatet	
Variabel	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vegetabilier	3 151	2 602	3 153	2 610	100%	100%
Animalier	10 749	10 810	10 699	10 758	100%	100%
Övriga intäkter	827	710	817	688	101%	103%
Totalt produktionsvärde	14 727	14 122	14 669	14 056	100%	100%
Insatsvaror och tjänster	11 759	11 362	11 684	11 260	101%	101%
Förädlingsvärde brutto	2 967	2 760	2 985	2 796	99%	99%
Avskrivningar	1 653	1 643	1 632	1 655	101%	99%
Förädlingsvärde netto	1 314	1 117	1 354	1 141	97%	98%
Stöd och ersättningar	3 056	2 541	3 075	2 553	99%	100%
Faktorinkomst	4 371	3 658	4 429	3 694	99%	99%
Arbetskostnad för anställda	1 292	1 264	1 281	1 230	101%	103%
Driftöverskott netto	3 078	2 394	3 148	2 464	98%	97%
Arrende och hyror	581	624	598	636	97%	98%
Räntekostnader	375	362	386	372	97%	97%
Företagsinkomst	2 122	1 407	2 163	1 456	98%	97%

Tablå F Specialiserade nötköttsföretag

Driftsinriktning: Specialiserade nötköttsföretag Resultat på riksnivå för ... Miljoner kronor	...företag som ingår i JEU båda åren		... alla företag i JEU respektive år		...företagen som ingår i JEU båda åren i procent av JEU-resultatet	
Variabel	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vegetabilier	2 721	2 060	2 728	2 051	100%	100%
Animalier	3 124	3 262	2 972	3 158	105%	103%
Övriga intäkter	1 386	1 239	1 280	1 185	108%	105%
Totalt produktionsvärde	7 232	6 561	6 981	6 394	104%	103%
Insatsvaror och tjänster	7 126	6 421	6 970	6 398	102%	100%
Förädlingsvärde brutto	106	140	0	-4	..	..
Avskrivningar	1 191	1 202	1 172	1 209	102%	99%
Förädlingsvärde netto	-1 085	-1 063	-1 161	-1 213	93%	88%
Stöd och ersättningar	3 026	2 457	2 987	2 417	101%	102%
Faktorinkomst	1 941	1 394	1 826	1 204	106%	116%
Arbetskostnad för anställda	231	245	240	247	96%	99%
Driftöverskott netto	1 710	1 149	1 586	957	108%	120%
Arrende och hyror	325	316	319	311	102%	102%
Räntekostnader	205	222	202	224	101%	100%
Företagsinkomst	1 179	610	1 065	422	111%	145%

Tablå G Specialiserade grisföretag

Driftsinriktning: Specialiserade grisföretag Resultat på riksnivå för ... Miljoner kronor	...företag som ingår i JEU båda åren		... alla företag i JEU respektive år		...företagen som ingår i JEU båda åren i procent av JEU-resultatet	
Variabel	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vegetabilier	492	480	512	538	96%	89%
Animalier	2 505	2 681	2 444	2 803	102%	96%
Övriga intäkter	114	158	186	160	61%	99%
Totalt produktionsvärde	3 111	3 319	3 142	3 500	99%	95%
Insatsvaror och tjänster	2 307	2 222	2 355	2 347	98%	95%
Förädlingsvärde brutto	804	1 097	788	1 153	102%	95%
Avskrivningar	261	277	256	293	102%	95%
Förädlingsvärde netto	543	820	531	861	102%	95%
Stöd och ersättningar	343	254	347	259	99%	98%
Faktorinkomst	887	1 074	878	1 120	101%	96%
Arbetskostnad för anställda	275	278	294	298	94%	94%
Driftöverskott netto	612	796	584	822	105%	97%
Arrende och hyror	145	153	152	171	96%	89%
Räntekostnader	83	79	84	80	99%	99%
Företagsinkomst	383	564	348	571	110%	99%

Tablå H Specialiserade växtodlingsföretag

Driftsinriktning: Specialiserade växtföretag Resultat på riksområde 1 nivå för... Miljoner kronor	...företag som ingår i JEU båda åren		... alla företag i JEU respektive år		...företag som ingår i JEU båda åren i procent av JEU-resultatet	
Variabel	2019	2020	2019	2020	2019	2020
Vegetabilier	7 431	7 498	7 382	7 069	101%	106%
Animalier	690	623	587	549	117%	114%
Övriga intäkter	2 231	2 173	2 505	2 139	89%	102%
Totalt produktionsvärde	10 352	10 294	10 474	9 758	99%	105%
Insatsvaror och tjänster	7 009	7 252	7 130	6 927	98%	105%
Förädlingsvärde brutto	3 343	3 042	3 344	2 830	100%	107%
Avskrivningar	1 418	1 460	1 493	1 454	95%	100%
Förädlingsvärde netto	1 925	1 581	1 852	1 377	104%	115%
Stöd och ersättningar	2 155	1 758	2 093	1 649	103%	107%
Faktorinkomst	4 080	3 340	3 944	3 026	103%	110%
Arbetskostnad för anställda	502	516	528	420	95%	123%
Driftöverskott netto	3 578	2 824	3 416	2 606	105%	108%
Arrende och hyror	1 034	1 025	979	959	106%	107%
Räntekostnader	434	428	459	373	95%	115%
Företagsinkomst	2 110	1 371	1 977	1 274	107%	108%

Speciella studier av bortfallet har gjorts vid några olika tillfällen, och senast 2007. Vid dessa studier har bland annat bortfallsföretagens uppgifter i LBR jämförts med de deltagande företagens LBR- och skatteuppgifter. Resultaten har inte visat på anmärkningsvärt stora skillnader, men slutsatser har varit svåra att dra då det inte är självklart att likställa bortfallsmönstret för målvariabler i JEU med mönstret för tillgängliga bakgrundsvariabler. Det sammanlagda bortfallet kan ha en snedvridande (systematisk) effekt på undersökningens resultat, medan den slumpmässiga osäkerheten bedöms vara ett mindre problem.

2.2.5 Bearbetning

Primäruppgifterna från företagen registreras vid Ludvig & Co och Hushållningssällskapet, som är underleverantörer för en större del av insamlingen, vid SCB och även direkt vid Jordbruksverket. Direktinsamlade data och insamlade administrativa data integreras sedan i princip till ett observationsregister. Därefter vidtar både manuell och maskinell granskning. I den maskinella granskningen genomförs logiska kontroller och rimlighetskontroller. I de fall det framkommer att uppgiften inte uppfyller fastställda granskningskriterier skrivs ett felmeddelande ut för åtgärd. I logiska kontroller kontrolleras dels att värden finns för de obligatoriska uppgifterna, dels att logiska samband är uppfyllda. Rimlighetskontrollerna sker huvudsakligen genom att kvoter, exempelvis levererad mjölmängd delat med antal kor, beräknas. Dessa kvoter jämförs sedan med undre och övre gränsvärden. Om någon kvot ligger utanför gränsvärdena, tas en eller flera av de i kvoten ingående uppgifterna ut för kontroll och eventuell åtgärd.

Makrogranskning (outputgranskning) genomförs dels maskinellt, dels manuellt enligt standardiserad checklista. Syftet är att upptäcka dels kvarstående fel i mikrodata, dels avvikande värden (så kallade outliers), som kan leda till missvisande skattningar, dels misstag vid beräkningarna.

Bearbetningsbrister bedöms sammantaget inte ha någon större effekt på tillförlitligheten.

2.2.6 Modellantaganden

I skattningsförfarandet har modellantagandet gjorts att urvalet, eller egentligen de svarande företagen, kan betraktas som en accesspanel med lika stora sannolikheter för respektive företag att ingå (såsom om företagen dragits med ett obundet slumpmässigt urval). Därefter har poststratifiering, efter redovisningsgrupperna enligt den svenska typologin, tillämpats. Sammanlagt har 56 poststrata använts för 25 redovisningsgrupper. Redovisningsgrupperna omfattar utöver poststrata även sammanslagningar till riket av riksområden för alla driftsinriktningar utom vegetabilieproduktion. Felmarginalerna har beräknats utifrån samma modellantaganden. Modellosäkerheten är svårbedömd, se vidare avsnitt 2.2.4 ovan, men avser främst systematiska effekter.

Vissa variabler, exempelvis avskrivningar, är beräknade enligt antagna avskrivningsmodeller, utifrån andra observationsvariabler, till exempel anskaffningsvärden.

2.3 Preliminär statistik jämförd med slutlig

Preliminär statistik redovisas ej.

3 Aktualitet och punktlighet

3.1 Framställningstid

För de företag med kalenderår som boksluttidpunkt är framställningstiden drygt 14 månader. För företag med brutet bokslut är framställningstiden ett par månader kortare.

3.2 Frekvens

Uppgiftsinsamling och statistikredovisning genomförs årligen, periodiciteten för målstorheterna är också en gång per år. Undersökningen genomförs varje år.

3.3 Punktlighet

Statistiken har publicerats enligt publiceringsplan för officiell statistik.

4 Tillgänglighet och tydlighet

4.1 Tillgång till statistiken

Statistiken finns tillgänglig som en statistikrapport på Jordbruksverkets webbplats, www.jordbruksverket.se/statistik. Publicering sker även i Jordbruksverkets statistikdatabas.

4.2 Möjlighet till ytterligare statistik

Primärdata som inte har gallrats finns sparade vid Jordbruksverket och SCB, i avvaktan på arkivering eller gallring.

4.3 Presentation

Presentation sker i form av text, diagram och tabeller.

4.4 Dokumentation

Dokumentation sker i en statistikrapport, i denna kvalitetsdeklaration och i dokumentation om statistikens framställning.

5 Jämförbarhet och sammanvändbarhet

5.1 Jämförbarhet över tid

Från referensåret 2014 görs en övergång till att i kapitalvärderingen vad avser förbättringar av markområden, maskiner och utrustning samt icke säljbara immateriella tillgångar, utgå från anskaffningsvärdet. Avskrivningarna beräknas också på anskaffningsvärdet för dessa poster. Denna övergång görs i enlighet med Kommissionens genomförandeförordning (EU) nr 1320/2013. I och med referensåret 2014 medräknades också fler intäkter från andra verksamheter jämfört med tidigare. Det kan vara intäkter från till exempel turism och förnybar energi som tidigare inte varit medräknade.

Det är andra gången som denna sortens rapport med indikatorer för JEU publiceras. Denna statistikrapport återfinns på www.jordbruksverket.se/statistik.

För typklassificering i JEU används de grunddata om arealer och djur som samlas in till JEU. Förslag:

Vid uppräkningsresultaten i JEU, för att motsvara riket totalt för respektive driftsinriktning, används däremot LBR.

5.2 Jämförbarhet mellan grupper

Jämförbarheten mellan olika redovisningsgrupper är god.

Grupperingen av företagen i olika driftsinriktningar med hjälp av typklassificeringssystemet (typologin) innebär inte att resultatutvecklingen för renodlade produktionsgrenar (driftsgrenar) kan utläsas. Detta sammanhänger med att företagen väljs efter sin driftsinriktning, som bestäms av den *huvudsakliga* driftsgrenen.

5.3 Sammanvändbarhet i övrigt

Denna statistikrapport använder samma sätt att presentera uppgifter som EU gör i FADN samt i EAA. Det innebär att den skiljer sig från annan nationell publicering av JEU. Redovisningen utgår dock från den svenska typklassificering av företag och inte den typklassificering som EU använder.

De största skillnaderna mot den vanliga JEU-rapporten är att egenproducerat foder som används på det egna företaget räknas med både som en intäkt och som en kostnad. Det innefattar både egenproducerat kraft- och grovfoder. Detta gör att intäkter av vegetabilier i denna rapport är högre, men dessa

intäkter återkommer som kostnader för djurfoder. För driftsinriktningar som har inriktning mot djurproduktion blir skillnaderna stora.

Uppställningen av intäkts- och kostnadsposter är gjord på samma sätt som för EAA, vilket skiljer sig en del mot den vanliga JEU-rapporten.

I denna rapport redovisas tillgångar, skulder och ett antal indikatorer vilka inte redovisas i den vanliga JEU-rapporten.

Skogsbruk redovisas inte i denna rapport.

Huvudinriktningen i denna rapport är att publicera totala värden per driftsinriktning och storleksgrupp. Medelvärden per företag publiceras också, men är av sekundär natur.

De totala uppgifterna går att jämföra mot den ekonomiska kalkylen för jordbrukssektorn (EAA).

Denna rapport bygger på delvis uppdaterade uppgifter. Efter leverans av data till EU sker vissa ändringar det kommande året. I den vanliga JEU-rapporten finns inte någon möjlighet att ta hänsyn till dessa förändringar, men det har gjorts i denna rapport.

Rapporten är anpassad för att uppnå god jämförbarhet med andra nationella statistikrapporter inom jordbruksområdet.

Ekonomisk statistik för hela jordbrukssektorn redovisas i statistikprodukten ekonomisk kalkyl för jordbrukssektorn (EAA). Denna statistik publiceras på Jordbruksverkets webbplats www.jordbruksverket.se/statistik.

5.4 Numerisk överensstämmelse

All redovisning som kopplas till föreliggande rapport finns i statistikdatabasen och i tusentals kronor.

Allmänna uppgifter

A Klassificeringen Sveriges officiella statistik

Kvalitetsdeklarationen avser Jordbruksekonomiska undersökningen 2014 – 2020, nyckeltal och standardiserade intäkter från vilken officiell statistik publiceras. För statistik som ingår i Sveriges officiella statistik (SOS) gäller särskilda regler för kvalitet och tillgänglighet, se lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken.

B Sekretess och personuppgiftsbehandling

I myndigheternas särskilda verksamhet för framställning av statistik gäller sekretess enligt 24 kap. 8 § offentlighets- och sekretesslagen (2009:400).

Vid behandling av personuppgifter, det vill säga information som direkt eller indirekt kan hänföras till en person som är i livet, gäller lagen (2001:99) och förordningen (2001:100) om den officiella statistiken samt EU:s dataskyddsförordning (2016/679).

C Bevarande och gallring

Kopior av samtliga av Jordbruksverkets statistikrapporter med tillhörande kvalitetsdokument levereras till Kungliga biblioteket för bevarande.

Jordbruksverket är statistikansvarig myndighet och ansvarar för gallring och arkivering av material som används för produktion av statistik. Enligt 19 § Lagen om den officiella statistiken (2001:99) ska statistikansvarig myndighet gallra uppgifter som inte längre behövs för sitt ändamål.

Jordbruksverket bedömer att de enkätuppgifter som samlats in under den period som Jordbruksverket varit statistikansvarig myndighet ännu behövs för publicering av tidsserier och kvalitetskontroller i nuvarande publiceringar. Inga beslut om gallring har därför fattats.

Arbete med framtagning av gallringsföreskrifter pågår.

D Uppgiftsskyldighet

Uppgiftsskyldighet till denna statistik föreligger inte.

E EU-reglering och internationell rapportering

EU-reglering finns enligt förordning (EG) nr 1217/2009 samt förordningar (EC) 1198/2014 och (EC) nr 220/2015. Aidentifierade mikrodata rapporteras till och används av EU-kommissionens generaldirektorat för jordbruk och landsbygdsutveckling, DG AGRI (DG Agriculture and Rural Development). Rapportering av FADN-data sker till EU-kommissionen en gång per år.

F Historik

För att belysa den ekonomiska utvecklingen för grupper av jordbruksföretag har bokföringsundersökningar genomförts i Sverige sedan 1912. År 1976 övertog SCB denna undersökning från dåvarande Lantbruksstyrelsen, sedan 1993 på uppdrag av Jordbruksverket. Från och med undersökningsåret 2019 ansvarar Jordbruksverket fullt ut för genomförandet. Se vidare avsnitt 5.1 ovan.

G Kontaktuppgifter

Statistikansvarig myndighet	Jordbruksverket, Statistikenheten
Kontaktinformation	Maria Johansson, Daniel Persson
E-post	statistik@jordbruksverket.se
Telefon	036-15 50 00